

PRETLAK

ČASOPIS STUDENTŮ UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI · 1KČS

INTERVIEW
S POSLANCEM
FS J. BUBENÍKEM
UŽ PŘÍŠTĚ!

SEMIFINALE
MISS
OLOMOUC
(STR. 4.)

O KOMUNISMU
(6)
STŘEPY

GAUDEAMUS
STR. 5
15. 22. 3. 80

NADACE
MUTRA STR. 6
JANA MUŠA

N[☹] 40

MATURANTI

Máte zájem o atraktivní tabulku?
Obrátte se na grafickou
sekcí časopisu
PŘETLAK

TISÍCE DĚKOVNÝCH DOPTISŮ

STREPEY

AUTORSKÝ KONCERT
Dne 19.3.1990 v 19.30 v men-
ze na Žerotínkách se uskuteč-
ní autorský koncert komorní
vážené hudby. Účinkují: J. Tau-
fer, V. Stanzel, K. Fridrichová,
D. Šnupíková, P. Pešek.

**SETEKNEJ SE
S ŽIVÝM JEŽUŠEM**

21.3.90 v 19.00 hod. v S-clubu
Vás členové apoštolské církve i-
seznájí s živým Kristem, který
dnes působí stejně jako před
2 000 léty. **PŘIJĚTE !!!**

- V úterý 20.3. v 18.00 hod. v aule FF přednáší ing. David Gruber o technických duševních pracích. Dozvíte se, jak čist a studovat efektivněji, něco o chystaných kurzech na zlepšení paměti, jak odpočívat a koncentrovat se a v neposlední řadě bude řeč o nové metodě, která dovoluje velmi rychle ovládnout cizí jazyk. Bude možnost předběžné přihlášky do kursů.

Příští týden - tedy ve středu
21. 3. 1990

se v Olomouci objeví pan Joseph C. Vrana - prezident Společnosti pro vědu a umění (Czechoslovak Society of Arts and Sciences) se sídlem v kanadském Torontu. Jeho přednáška se uskuteční v zasedací místnosti na bývalém ÚML - Křížkovského 12 ve 14,30.

Vyhlašujeme
konkurs
na návrh nových
nálepek do předvo-
lebního boje. Ná-
lepek, které jsme
právě doprodali,
zaznamenaly znač-
ný úspěch, a proto
vyhlašujeme odměnu
500,- Kčs
za nejlepší návrh.
Své nápady odevzdá-
vejte na Studentském
centru, dveře č. 319
do 23.3. 1990.

Studentské centrum

NE!

VOLÍME

1

KOMUNISTY

RUDÉ PR

STŘEDNÍ ORGAN KOMUNISTICKÉ STRANY

možná jste si všimli

drobné změny v naší tiráži. Skatule se skutečně hejblý; školní povinnosti odfoukly z kapitánského můstku našeho vousatého kmeta - nestora Přetlaku - MILANA HANUŠE; (Sbor): Díky za vše!

K naší radosti přislíbil, že se bude nadále podílet na redakční činnosti a tak se nám snad organizačně - ekonomicko - provozní zakolísání podaří společnými silami vbrzku vyrovnat. Těch společných sil je však při zvýšených nárocích na čas i energii zohřale málo. Využívám tedy těchto cm² a agituji: **VŠICHNI PSAVCI, PISÁLCI, PUBLICISTÉ, LITERÁTI, BÁSNÍCI A SPISOVATELÉ Z ŘAD STUDENTŮ!** Dejte už o sobě konečně vědět! Čtyři tankisté a pes to v dnešní době informační exploze stěží vytrhnou. p.s. Jsme tu každé úterý od 18 hodin (Křížkovského 14)

Michal Hef

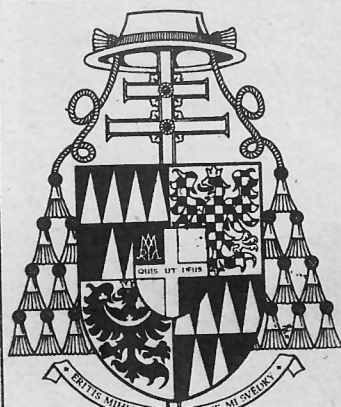
Upozorňujeme studenty i učitele, že filozofická fakulta UP má možnost zavést kurs tibetského jazyka (v podobě doporučených cvičení). Zájemci nechtě podají co nejdříve písemnou přihlášku sekretárce děkana filozofické fakulty p. Navrátilové. Doc.PhDr. Ludvík Václavěk, CSc. v. r. děkan filozofické fakulty UP

V pátek 16.3.90 v 19.00 se koná ve Studentcentru setkání s panem hrabětem a paní hraběnkou WALDSTEIN

Kdo z řad studentů-katolíků (i středoškoláků) má zájem o informační setkání s představiteli laického řádu maltézkých rytířů jste všichni srdečně **ZVÁNI !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

Obsah čísel 27—52/1989

PRÍŠTÍM ČÍSLE

Pozdrav a pokoj
Kristův Vám!

Dne 17. března 1990 v 10 hodin
se bude konat
v katedrále sv. Václava v Olomouci
moje intronisace na stolec sv. Metoděje.

V Kristu nejoddanější

Mons. ThDr. František Vaňák,
arcibiskup olomoucký,
metropolita moravský

vokno

Časopis pro druhou
a jinou kulturu
VOKNO
je možno zakoupit
na adrese:
Pelikánovi
Na vozovce 21
Olomouc

Rektor Univerzity Palackého, děkan a studenti lékařské
fakulty Univerzity Palackého v Olomouci oznamují, že

VE STŘEDU 14. BŘEZNA 1990 VE 14.40 HODIN

se v olomouckém krematoriu
rozloučíme s

Martinem Krobotem

studentem IV. ročníku LF UP v Olomouci,

který nás náhle opustil.

Doc. PhDr. Josef Jařab, CSc.
rektor Univerzity Palackého

Doc. MUDr. et JUDr. Lubomír Neoral, DrSc.
děkan lékařské fakulty Univerzity Palackého

a studenti lékařské fakulty UP v Olomouci.

MISS? MISS!

V sobotu 10. 3. se v Posádkovém domě na plesu sportovců TJ Sigma Olomouc konalo semifinále volby "MISS OLMOUC". Atraktivní soutěž obsazená neméně atraktivními děvčaty přímo předurčovala tento počin k tomu, aby se stal šlágr plesové sezóny. Nakonec se však sešli snad jen skalní příznivci a ctištěl jednotlivých semifinalistek. Nevím, co bylo příčinou tak chabé návštěvy. Jistě, pánové mají vesměs nějakou tu privátní MISS, která je bezkonkurenčně "nej...". Proč ale neshlédnout "přehlídce dívčích půvabů, svěžesti, šarmu a elegance"? Kdo nepřišel, má jednoduše smůlu, neboť:

- 1) "vybraných krasavic" předvedlo své pohybové schopnosti v ukázce klasického i disko tance.
- svým důvtipem se potenciální "miss" mohly blýsknout při krátkém rozhovoru s moderátorkou /který však - více než úsporný a nepřiliš nápaditě vedený - neposkytl děvčatům příliš šanci rozvinout svůj intelekt/
- dychtivým očím přihlízejících nabídly svůj "exteriér" k posouzení nejen ve večerních šatech, ale také v plavkách /což - soudě dle ohlasu - vděčně přijala zejména mužská část diváků/

Zatímco porota měla plné ruce práce, já jsem přemýšlel, co vůbec děvčata vedlo k tomu, přihlásit se do této soutěže. Byla to sázka? Nebo jen snaha o oficiální potvrzení jejich niterného přesvědčení, že "právě JÁ jsem nejkrásnější v celé Olomouci"? Ale kdepak. Holky v drtivé většině sváděly vinu na "bratra", "kamaráda", "tetu", v jednom případě má účast v soutěži na svědomí "profesorka". /Inu - když jsou pěkné, proč by nemohly být i skromné?/

Simona a Monika /později "MISS SUS" a "MISS PŘETLAK"/ zase obsadily 1. a 2. místo na plesu CKM a postoupily jaksi automaticky - údajně nezávisle na své vůli. A tak jediné vítězka Milada se přímo přiznala k tomu, že: "chtěla dokázat svým kamarádům a také sobě, že za něco stojí."

"MISS DIVÁKŮ": Nejvíce sympatií si u publika získala Leona Benešová. Její latentní obdivovatel a platonický ctitel Ivan Langer ji v poetickém vytržení přiléhavě nazývá "klenotem z KLENOTŮ". /V této přezdívce obmyslně naráží na dívčino pracoviště a zároveň skládá poklonu její přesličné spanilosti./

"MISS SUS":

Simona Salingerová, 18-letá studentka 1. ročníku všeobecného lékařství UP.

Na dotaz, jak se cítí coby "MISS SUS" odpovídá: "Jak mi říká napověda /pozn. aut.: Karel Pohl & spol - tedy tzv. "porota"/, byla jsem mile překvapena". O svých přednostech soudí, že by je mělo posuzovat jiní a slabiny prozrazovat nehodlá. Cenou, kterou získala, je týdenní zájezd do Vídně! Simona však zatím ještě není rozhodnutá zúčastnit se finále.

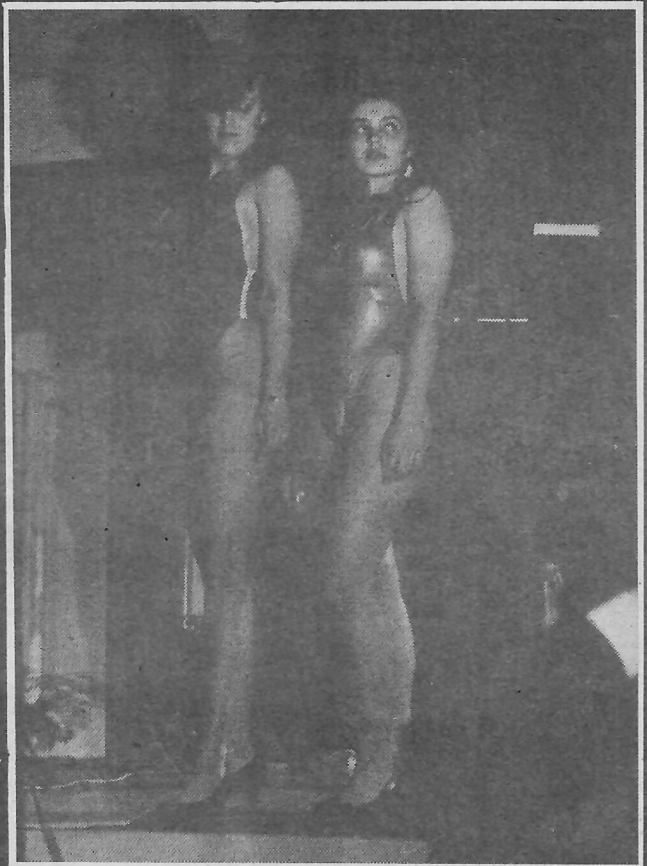
"MISS PŘETLAK": Monika Faltýnková, 17-letá studentka 4. ročníku gymnázia v Hejčíně. Své šance ve finále vidí jako "pramale" a na umístění se necítí. /pozn. aut.: bez komentáře/ Nicméně chodí posilovat, provozuje aerobik a intenzivně běhá. S předvedeným výkonem je spokojena na 83%. Její předností je pevná vůle, nedostatkem /prý/ nadváha. Monika se stává doživotní čestnou odběratelkou PŘETLAKU s tím, že ročníky do r. 2000 obdrží v celokožené vazbě se zlatým písmem. /No, mají si holky co závidět!/

Absolutní vítězka, která půjde do finále s číslem 1, je Milada Mičochová, 21-letá studentka Speciální biologie a ekologie UP.

Bezprostředně po svém triumfu nám Milada poskytla následující exkluzivní interview:

Přetlak: Tvé momentální pocity?

MISS: Je to šílený, zmatený a ... maximálně vynikající.

Př: Jak jsi odhadovala své šance při vstupu do soutěže?

M: Nevím, všechno jsou to perfektní holky a těžko rozhodnout, která z nich je lepší.

Př: Jak vidíš svou roli ve finále?

M: Těžko říct - k případnému postupu do kraje mi chybí několik centimetrů... /pozn. aut.: zřejmě výškových cm, jiné míry bych snad ani neopravoval!/

Př: Přesto - jaké jsou tvé ambice?

M: Dobré!

Př: Tvá strategie při soutěži?

M: Maximálně trénuji - tancuji. A snažím se dát do toho trochu erotiky ...

Př: Tvé silné stránky?

M: Především přirozenost, trochu toho

sex-appealu. /smích/

Př: A slabiny - pokud jsou nějaké?

M: O těch se nebudu zmínovat.

Př: Prozradíš nám své parametry?

M: 88 - 60 - 88

Př: Děkuji, gratuluji a - hodně štěstí!

Tomáš Novák

post scriptum rebelujících grafiků časopisu "PŘETLAK":

Autor článku byl, jak bylo prokazatelně zjištěno (viz/či slyš/mgf záznam), podroušen a jen tak si lze vysvětlit skutečnost, že ve výčtu MISS nebyla zařazena i MISS grafické sekce, kteroužto skutečnost tímto uvádíme na právou míru, MISS GRAFICKÉ SEKCE ČASOPISU "PŘETLAK" SE STALA JEDNOMYSLNĚ RENATA GRIGÁRKOVÁ.

Uprávně blahopřejeme posíláme pusu a zveme na paňák!

Z JEDNÁNÍ

STUDENTSKEHO PARLAMENTU

Na začátku jsme byli příjemně překvapeni, když každý z nás dostal asi 20-stránkovou zprávu, ve které každá z dosud existujících komisí podrobně hodnotila svou dosavadní činnost. To umožnilo urychlit počáteční jednání, kdy jednotliví zástupci komisí předstupovali před parlament, neboť ty podstatné věci o jejich práci už každý znal. Zahraniční komise Nejzajímavější výsledky její činnosti:

- SUS získala výjimku z povinné devizové směny.
- podíl na založení fondu na renesanci VŠ, pobočky v USA a v některé další zemi západní Evropy
- kontakty na zahr. noviny a časopisy, kde jsou ochotni nám dávat prostor
- od neděle 4.3.1990 je u nás na naše pozvání delegace vůdců čínského studentského povstání
- kontaktovali jsme významné osobnosti (Jane Fondová, Ota Šik aj.)

Rozvíjí se spolupráce s Nizozemím, Švýcarskem, Rakouskem, Francií, Velkou Británií, Dánskem, Itálií, Belgií, Jižní Koreou apod. Jedná se jak o materiální pomoci, tak o výměně studentů. Konkrétní výsledky se snad brzy dostaví.

Vojenská komise

Protože naše požadavky vláda při návrhu novely branného zákona plně neakceptovala, jsou členové této komise přítomni i na jednání branně-bezpečnostního výboru obou sněmoven FS. Podařilo se zatím dosáhnout toho, aby zákon o civilní službě nebyl částí novely br. zákona. Naše požadavky a dosavadní výsledky:

1/ Vojna na 12(6) měsíců: FMNO trvá na 18(9), a to bylo směrodatné i pro vládu při zpracování novely br. zákona.

2/ Zrušení VK VŠ: navrhované novely se zatím s jejich existencí počítá.

Výsledky dosavadního jednání s p. Vackem:

- 300 hodin, bloky, bez střihání, holení, nástupů, hlášení, bez pořadové, politické a části taktické přípravy. Pro studenty závěrečného ročníku VK VŠ vojáci chtějí ještě jednu zkoušku pro ukončení voj. přípravy. My tvrdíme, že už jednu zkoušku máme, a ta zcela postačuje. Poč. ročník vyčká výsledků ujednání o existenci VK VŠ.

3/ Civilní služba: Zákon navrhuje 1,5 násobek délky ZVS, dle nás stačí 1,3 násobek. Trváme dále na pouze registračním charakteru komisí (nemohou posuzovat důvody svědomí). Předsedou komise ovšem v žádném případě nebude voják.

Majetek SSM

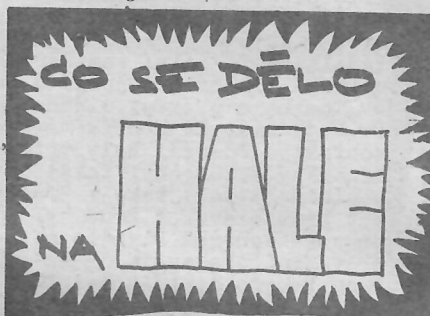
Tento majetek činí asi 4,5 miliardy korun. O tomto majetku se jedná u kulatého stolu za účasti kolem 30 organizací dětí a mládeže a pod ochranným dohledem MF a VLK ČSSR.

Jednání jsou velmi těžká, ale během března by snad mohly být známy první výsledky.

Slovenští kolegové se v dalším jednání začali dožadovat vyřešení otázky využití společných fiřancí (cca 10 miliónů Kčs). Bylo rozhodnuto, že se tyto peníze rozdělí rovnoměrně podle počtu studentů na Slovensko a do Čech. Studenti z jednotlivých republik si potom o svých penězích rozhodnou sami.

Po odjezdu slovenských zástupců, kteří si o den dříve odhlasovali vznik svého slovenského studentského parlamentu, se rozběhla mezi českými zástupci neplodná a místy až směšná diskuse o další budoucnosti Unie a parlamentu.

Další jednání studentského parlamentu by se mělo konat v Olomouci. Datum se ještě upřesní.

Již podruhé jsem odcházel z haly rozladěn. Poprvé to bylo minulý týden, kdy se několik málo studentů dostavilo na setkání se zástupci Stavovské unie studentů, kteří zde chtěli studenty seznámit se svou činností. Podotýkám, že chtěli, protože mluvit k tak malému procentu studentů university považují za ztrátu času, který by se mohl využít poněkud efektivněji. Navíc to, co zaznívalo od řečnického pultu, nemo-

hu ani při nejlepší vůli považovat za konkrétní a vyčerpávající informace, které měly být studentům podány. Těch několik málo konkrétních informací, které zde zazněly (viz informace Víta Pohanky o cestě do Velké Británie), se tak bohužel ztratilo v houfu řečnického balastu. Bylo to také patrné na následující diskusi, která se vlastně nekonala. Přemýšlel jsem o tom, proč do haly přišlo tak málo studentů, ale pak jsem si uvědomil, v čem byl zřejmě problém - chabá propagace tohoto setkání byla logickým precedentem pro tuto situaci.

Poněkud jiný náhled na situaci jsem získal v hale tento týden (středa 14.3.), kdy se tu konalo setkání s akademickými funkcionáři university v čele s panem rektorem. Propagace byla tentokrát dobrá, takže jsem předpokládal, že přijdu do haly alespon ze tří čtvrtin zaplněné. Jaké bylo moje rozčarování, když jsem zjistil, že se situace z minulého týdne opakuje - že prostory haly zejí z oněch tří čtvrtin prázdnou.

Jak dr. Tillich, tak pan rektor se o tom posléze ve svých vystoupeních zmínili a utvrdili mě v tom, že zájem studentů není bohužel jen věcí studentů samotných. Takže mám mít pocit, že jsme zase tam, kde jsme byli? (Doufám, že ne.) Nevím, co by mělo studenty opět vyburcovat, mám jen takový dojem, že (nejméně) do voleb by bylo nebezpečné spát. Ale abych se vrátil k hale. Všechna vystoupení byla kvalitní, především zpráva pana rektora o cestě na Island, do Kanady a USA byla velice zajímavá. Rozhodně stálo za to do haly přijít a zjistit, co je roveho, zda se věci pohnuly kupředu nebo - například - co si pan rektor myslí o stavu a perspektivách vývoje v naší zemi a na naší univerzitě. Je mi tedy rozhodně líto, že většina studentů dala přednost svým osobním záležitostem. A nebo je jejich čas tak drahý?

Tomáš Piňos

UČME SE OD STRANY!

Nemám teď na mysli známé úsloví, že chybami /druhého/ se člověk učí. Nabyt jsem totiž skutečně dojmu, že my všichni můžeme u KSC brát hodiny demokracie a pokrokového myšlení.

Člověk, jenž mne utloukl argumenty, se jmenuje Vladimír Votápek, je z Prahy a jeho dopis vyšel v RP z 9.3.

Nejdříve píše o únoru, jakési výslednici společenského pohybu a o vpalování Kainova znamení. Pak se dozvíme, že v listopadu 1989, na rozdíl od února 1948, zvítězila ve straně dlouho potlačovaná demokratická většina. Ta napomohla revoluci tím, že -

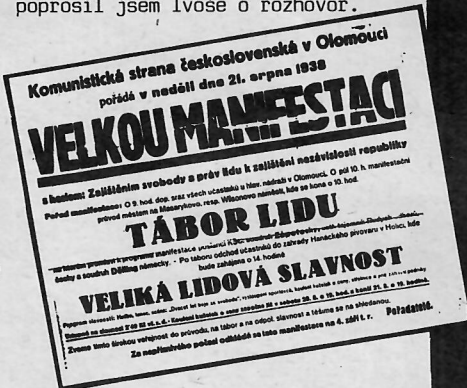
citují: "Demokratické síly v KSC odmítly obětovat celospolečenské zájmy těm, kteří si desetiletí uzurpovali právo o všem rozhodovat a ze všeho těžit." Jakou jsme to měli laskavou stranu, že s námi, prašivými rebely, nezatočila po vzoru Teng-Jiao-pchinga a Ceausesca! Vždyť my ani nevíme, o co jsme vlastní hloupostí přišli! Tento klenot rudého myšlení je uzavřen konstatováním, že strana komunistů v listopadu 1989 složila maturitu z demokracie. Ten fakt, že nás nerozstřílela armáda, milice či STB, je doufám tou poslední z řady "sociálních vymožeností", které KSC naší společnosti zajistila.

Aleš Bártek.

Pod vedením KSČ vytváří lid ze Severomoravského kraje baštu socialismu

Můj přítel, Ivo Jirásek, je komunist. Známe se dlouho, nastoupili jsme oba na pedagogickou fakultu po dvou letech v zeleném. Víím tedy, že Ivoš patřil vždy k ryzím komunistům, tedy k těm, kteří se ani o píd nezpronevěřili původním ideálům Marxe a Lenina. Do listopadu 1989 zastával různé funkce na fakultě, ale pak si ho zřejmě všimli. V prosinci byl delegován okresní konferencí na mimořádný sjezd KSČ, kde také vstoupil do Demokratického fóra komunistů a v současné době je členem Okresního výboru KSČ v Olomouci. Je tedy jedním z devíti lidí, kteří koordinují činnost komunistů v okrese Olomouc. A je asi prvním studentem v této funkci. Protože o cílech nynější KSČ koluje řada dohadů, poprosil jsem Ivoše o rozhovor.

Přetlak: Politika komunistů zůstává na platformě marxismu-leninismu, ale řada principů byla z této ideologie jaksi vyloučena...

Jirásek: Jedním z mnoha progresivních výsledků listopadové revoluce je zvýšení demokratizace i ve straně. To se projevuje např. v tom, že politika se určuje zdola nahoru. Na základě všech podnětů základních organizací by se měla určovat politika centra. Myslím si, že na demokratický centralismus, diktaturu proletariátu a další kdysi platná dogmata se nyní musíme podívat trochu z nadhledu. Ideologie strany ještě není zformulována, ale nemůžeme se omezovat na teze staré 150 let. Bude zřejmě nutné přehodnotit i úlohu dělnické třídy a víc pracovat s pojmem pracující. Tady mohou teoretici určitě navázat na práce staré 20 let: Garandy, Machovce...

Př.: Jak vypadá model společnosti o který nyní usiluje komunistická strana?

J.: Komunistická strana usiluje nadále o komunistickou, tedy beztřídní, společnost. Mně se hrozně líbí citát Vladislava Vančury, který říká: "Představuji si, že komunismus je stará snaha po životní plnosti a štěstí, jeho formy mají bezpočet podob a odpovídají lidové básnivosti..." Já si pod pojmem komunismus představuji veškeré touhy člověka po dobru. Mnoho lidí předě mpaou

POKRAČOVKAMI → STR. 7

ROZHOVOR
S DR. BARDROU
DAYOVOU
→ NADACE
M. JANA
HUSA
M. MANUŠ T. PIŇOŠ

Přetlak: Co Vás přivedlo k nám do Olomouce?

Dr. Dayová: Jsem z Nadace Jana Husa, která v Československu pracuje neoficiálně už 10 let. Teď začínáme pracovat jako oficiální organizace, budeme mít kancelář v Brně. Chceme navazovat styky s různými centry. Měli jsme kontakty v Olomouci, tak jsem přijela připravit jednání s panem rektorem, hlavně týkající se přednášek předmětu filozofie.

Př.: Cím se zabývá Nadace Jana Husa?

Dr. D.: Tato Nadace vznikla v r. 1980, když se profesori filozofie, kteří nesměli učit, obrátili na profesory u nás, v Oxfordu, aby přijeli a uspořádali neoficiální semináře v Praze. To bylo nejprve u pana Tomína a později u pana Dr. Hejdánka, se kterým máme kontakty. Později byly tyto kontakty rozšířeny, takže se semináře konaly také v Brně a v Bratislavě. V Brně bylo pro nás centrem Divadlo na provázku, především dramaturg tohoto divadla Petr Oslzly. V Bratislavě bylo naše centrum u pana Jána Čarnogurského. My jsme s těmito lidmi spolupracovali už několik let. Nešlo jen o přednášky, ale také o knihy, videokazety, podporovali jsme vydávání samizdatových publikací, hudbu. Podporovali jsme umělce, kteří nebyli loajální s politikou strany, kteří nemohli cestovat, pořádat výstavy, publikovat. Podporovali jsme také JAZZOVOU SEKCI, v jejímž čele stál Karel Šrp, z nynějšího ARTFÓRA. Bylo zde mnoho problémů, my jsme mohli pomáhat jen v určitých případech.

Př.: Měli jste během činnosti tady nějaké konkrétní problémy s našimi bezpečnostními úřady?

Dr. D.: Někdy náš přednášející musel předčasně odjet a někteří až do r. 1989 nemohli sem cestovat. Ale nebyly nikdy problémy takové, abychom museli ukončit svou práci.

Př.: Sídlem Nadace je Oxford?

Dr. D.: Ne, sídlo je v Londýně. Snadněji se tam navazují kontakty. Na začátku jsme neměli peníze, všichni lidé pracovali zadarmo. Já jsem začala pracovat v nadaci v r. 1985 a jsem jediná, která dostává plat.

VÝMĚNA S MANCHESTEREM!

Studentská stavovská unie UP Olomouc podepsala smlouvu s organizací MANUS (Manchester Area National Union of Students - Svaz studentů manchesterské oblasti), podle které má v druhé polovině dubna vypravit do Manchesteru skupinu asi 30 studentů.

MANUS zve naše studenty na měsíc do Anglie a zorganizuje pro ně program na dva týdny pobytu. Hlavní součástí programu bude práce v některém z tamějších studentských svazů (Manchester má tři vysoké školy). Druhé dva týdny budou naši studenti hosty českých rodin žijících v Manchesteru a okolí, které pro ně podle zájmu připraví kulturní program. Po celou dobu pobytu bude zajištěné ubytování, strava a kapesné.

Účastníci si budou muset hradit náklady na cestu a víza (přibližně 1000 korun) a pak se postarají o obdobnou skupinu studentů z Manchesteru, až přijede do Československa. MANUS zatím neupřesnil, kdy k nám budou jejich studenti mocti přijet, ale uvažovalo se o podzimu 1990.

Hlavním účelem této výměny je, aby naši studenti získali praktickou zkušenost s prací v britských studentských svazech a využili ji při své práci doma. Kromě toho by se měli snažit získat další kontakty pro jednotlivé fakulty. To znamená, že např. studenti medicíny se budou snažit navázat kontakt s anglickými studenty medicíny a získají od nich co nejvíce informací o organizaci studia a studentské činnosti. Tato výměna by měla být pouze prvním krokem k rozvinutí širší spolupráce mezi studenty v Olomouci a v Manchesteru.

Nejdůležitějším kritériem pro výběr účastníků je znalost angličtiny. Měli by to být také studenti nižších ročníků, aby mohli získané zkušenosti lépe využít po dobu svého studia. Zájemci se mohou hlásit u těchto lidí na jednotlivých fakultách:

Lékařská fakulta: Pavel Horák, VŠK gen. Svobody, pokoj č. 235 A

Přírodovědecká fakulta: Jiří Čech, VŠK Šmeralova, pokoj č. 422

Pedagogická fakulta: Jiří Antoníček, Foerstrova 17, Olomouc tel. 85 945

Filozofická fakulta: Lucie Wenigerová (nebo Martina Jílečková) VŠK Zd. Nejedlého, pokoj č. 219, tel. 238 41, klapok 569

Vít Pohanka

SEST

KOMUNISMU (POKONČENÍ ZE STR. 6)

srovnávalo komunismus s křesťanstvím. Já se, v rámci diplomové práce, zaměřuji na díla katolických teologů, jako je Karl Rahner, Jacques Maritain, Teilhard de Chardin. Určitě můžeme v mnohém spolupracovat, i když základní filozofické rozdíly jsou nepřekonatelné. Mně osobně vadí na křesťanství to, že Království Boží, ačkoli je to krásná idea, je jakýmsi jednorázovým darem. Je to dar, o který se člověk zaslouží jen láskou k Bohu, nikoliv námahou. Komunismus, tak jak já si ho představuji, je založen na lidském činu, na práci. Člověk si musí vydobýt svoje štěstí sám.

Př.: Představ si takovou hypotetickou možnost, že by komunisté vyhráli volby. Jak by se to, podle tebe, projevilo v naší společnosti?

J.: No myslím, že je to skutečně jen hypotetická možnost. Ale dejme tomu - kdyby... Určitě by byl zachován pluralitní systém společnosti, zachovaly by se zákony umožňující svobodnější život - svoboda tisku, shromažďování, atd. V hospodářské oblasti by nastalo zpomalení přechodu k tržnímu hospodářství. Rozdíl mezi naší a západní ekonomikou musí někdo zaplatit. Myslím, že komunisté by se snažili zamezit inflaci a nezaměstnanosti. Rozhodně by ovšem cestu k tržnímu hospodářství neuzavírali.

Př.: A co rozvoj soukromého sektoru?

J.: Domnívám se, že rozvoji soukromého vlastnictví by nebránili, ale ani by ho nepodporovali. Postoj k rozvoji něčeho lze zaujmout různý, ať již jde o daně, úrokovou míru, půjčky. Komunisté by asi vytvořili všem stejné šance. Já si představuji komunismus ne jako rovnost všech lidí, ale rovnost šancí.

Př.: Jaký je tvůj názor na doc. Machalíka, který je v čele KSČ?

J.: Těhle otázky jsem se obával. Nemám tuto věc ještě ujasněnou. Jednoznačně na něm ocenuji pracovitost, systematickosti, akceschopnost. Po této stránce ho znám, dělal jsem u něj tři roky pomocnou vědeckou sílu. Je to úžasné čínorodý člověk, což velice obdivuji. Pracovitost pokládám za jednu z nejdůležitějších vlastností člověka.

Jak se zachovat k odmítavým stanoviskům, např. vašeho časopisu, k jeho charakterovým vlastnostem? To nevím. Nechci odsuzovat člověka po přečtení několika názorů, protože si myslím, že i všeobecný souhlas nemusí být nic jiného než všeobecný omyl. Nevím v tuto chvíli, jestli doc. Machalíkovi nejde víc o místo, než o ideu, ale i kdyby pracoval především kvůli funkci a přitom výrazně pomohl myšlence, pak je na správném místě. Pokud by to bylo naopak, byl by to samozřejmě průšvih, ale nejsem schopen to posoudit.

Př.: Děkuji za rozhovor.

M. HANUŠ

FÖRISTA

Onehdy jsem zaslechl prapodivnou větu "Viš, on je takový förista". Slovo "förista" mi začalo okamžitě vrtat hlavou, zvláště proto, že uvedená věta vyzněla jako poměrně negativní hodnocení. Když jsem nahlédl do knihy "Tvoření slov v češtině", díl druhý, zpracované kolektivem Ústavu pro jazyk český ČSAV za redakce Fr. Daneše, M. Dokulila a J. Kuchaře, zjistil jsem toto: "Přípona -ista se vyděluje skoro vesměs jen u jmen přejatých, utvořených touto příponou již v cizím jazyce. Přípona -ista je nejčastěji zastoupenou příponou u jmen příslušníků, stoupenců, zastánců směrů, hnutí atd."

Odvážuji se tvrdit, že dotyčný odvodil slovo förista od slova fórum - myšleno tedy Občanské fórum. Chtěl tedy zcela zjevně vyjádřit příslušnost či nepřislušnost k Občanskému fóru.

A teď se podívejme na význam spojení "Občanské fórum". Alespoň v době jeho vzniku bylo proklamováno, že jde o volné sdružení občanů této republiky, kteří chtějí bránit zájmy ostatních občanů.

Mělo by tedy platit, že pokud Občanské fórum zastává a brání zájmy skutečné většiny občanů, měla by jeho stoupencem a zastáncem být skutečná většina občanů. A podívejme se - už tu máme pojmenování förista, které určitým způsobem vyjadřuje příslušnost k tomuto hnutí a kterým by se asi jen těžko dala označit většina z nás. Takže se ptám: Občanské fórum, jsi ještě stále tím pravekým fórem občanů, nebo si už hraješ na vlastním písečku a připravuješ si své předvolební trumfy?

Tomáš Piňos

POKONČENÍ (STR. 6) NADACE MISTRA JANA MUSA

Př.: Jak si představujete práci Nadace v Československu do budoucna?

Dr. D.: Jak jsem řekla, založíme svou kancelář v Brně. Zatím budeme muset pracovat omezeně. Chceme navazovat kontakty se všemi VŠ, divadly a vůbec se světem umění a hudby. Co bude pro nás asi nejtěžší, je finanční zabezpečení Nadace, abychom mohli poskytnout pomoc na takové úrovni, jak bychom chtěli.

Př.: Jak jste se naučila česky?

Dr. D.: Já se už dlouho zabývám českým divadlem. Byla jsem tu v 60. letech, a to v různých divadlech. Nejčastěji v Divadle Na zábradlí, kde tehdy hráli hry nynějščího pana prezidenta.

Př.: Takže se s panem Havlem znáte osobně?

Dr. D.: Ano, znám. V 80. letech jsem se vrátila, abych mohla psát disertační práci právě o tomto období - o divadle v 60. letech.

Př.: Vy se zajímáte o divadlo, co se vám líbí ze současného českého divadla?

Dr. D.: Nejvíce se mi líbí Divadlo na provázku. Znáám ho díky Petru Oslzlému. Také mám ráda malé i neoficiální divadla.

Př.: Jak se Britové dívají na Českoslováky a na vývoj u nás?

Dr. D.: Řekla bych, že lidé u nás velice obdivují, jak děláte revoluci. Objevil se velký zájem o cestování do Československa. Je také pro naši Nadaci nyní snadnější navazovat kontakty v Británii, dříve lidi nechtěli s Českoslováky nic mít. Teď se to výrazně změnilo.

Polemika

Odpověď Tomáši Zábranskému

Tomáš Zábranský předložil ve svém článku "...cosi shnilého ve státě dänSUSkém" v Přetlaku č. 39 tvrdou kritiku SUS, studentského parlamentu a jeho poslanců. Jako jeden z poslanců cítím potřebu se hájit a opravit některé informace, které Zábranský udává.

Předně, vůbec nemyslím, že by SUS a studentský parlament nastupovaly s čistým štítem, lépe řečeno, že jejich štít už tak čistý nebyl v době, když jsme se poprvé jako nově zvolení poslanci účastnili jeho zasedání 27.1. Pražské ústředí Unie se zmítalo v rozporech nejméně dvou skupin kolem některých ambiciózních studentských mluvčích, na čemž nesl dost podstatný podíl i Martin Mejstřík. Tyto rozpory šly tak daleko, že jednotlivé sekce bojkotovaly vedení "trojky", která byla 27.1. v Praze zvolena.

Studentstvo hlasující jako jeden muž pro OF sice zapadá do celkového obrazu pokleslé SUS, jak to I. Zábranský prezentuje, nicméně takto účast studentů ve volbách myšlená nebyla. Jednalo se o tom, zda případní studentští kandidáti půjdou do voleb na kandidátce OF či nikoliv. Jistě i pak by každý měl možnost hlasovat ve volbách podle svého uvážení.

Na svou obranu bych jen uvedl, že jsem dvě protichůdné informace z parlamentu nepřinesl. Nevím, co měl Tomáš na mysli. Doneslo se mi, že jsem měl údajně tvrdit, že SUS se stala členskou organizací s průkazkami a členskými příspěvky, což jsem nikde neřekl. Nevím, kdy a kde slyšel I. Zábranský tuto informaci, z mých úst to nebylo. Myslím, že by se autor příště neměl opírat o informace z druhé či třetí ruky.

Netvrdím, že na SUS a na parlamentu není co kritizovat. Když ale někdo vznáší tak závažná obvinění, měl by vycházet z faktů a neupravovat skutečnosti tak, aby dotvářely předem stanovený obraz.

Pavel Horák

SEDM

QUO VADIS SSM? QUO VADIS SVAZE MLADÝCH?

SSM neexistuje. Uvšem - pouze formálně. Přesněji řečeno - neexistuje pod původním názvem. Momentálně se jmenuje SVAZ MLADÝCH.

Při vědomí rizika, že budu nařčen z předpojatosti, si neodpustím vyjádřit své pochybnosti. Pochybnosti o tom, jak bude Svaz fungovat v novém hávu. Nakolik bude schopen (a ochoten) vymanit se z dosavadních kolejí.

Samotný akt změny názvu nepovažují za nejšťastnější způsob, kterak se zbavit nepřilíš lichotivého dědictví let minulých. Je pozoruhodné, s jakou sebejistotou vklouzlo SSM do role čisté, obrozené a neposkvrněné organizace ihned poté, co nikoliv kající, ale spíš demonstrativně odhodilo "starou firmu"!

Když do této situace dosadíme i pocit krivdy, který si hýčkají funkcionáři bývalého SSM, který ale obratně transformují do zahořklé bojovnosti, lze si poměrně živě představit atmosféru, v jaké probíhaly spory o majetek. Mimochodem - tyto spory svou urputností až nápadně připomínaly způsob řešení stejného problému v podání členů jiné, ideově spřízněné organizace (vlastně strany...)

Vedoucí osobnosti staronového Svazu samozřejmě přispěchaly s předsevzetími, jejichž naplnění chtějí obhájit své představy o organizaci mladých lidí. Možná by i působily věrohodně, kdyby... Kdyby nedoplácely na to, že podobných "upřímně míněných" proklamací rádo by kritických, "odvážně" mífících do vlastních řad předváděli představitelé Svazu (ještě toho "socialistického") takovou spoustu, že jednoduše devalvovaly. Dnes působí jako špatné plagiáty sama sebe.

Ještě 11. - 12. 11. loňského roku sám Vasil Mohorita zcela vážně chtěl (cit.) "...udělat ze SSM otevřenou organizaci, předvoj KSČ (pozn.aut.: ?), něco jako je v SSSR Komsomol (pozn.aut.: ???) ..." a plamenně nabádal k tomu, (cit.): "...aby SSM se otevřelo co nejširší vrstvě mladých, to znamená pozvat k dialogu pankáče (pozn.aut.: !), vlajkonoše, rockery a získat je pro práci v SSM (pozn.aut.: !!!)". Své bohulibé záměry už pan Mohorita realizovat nestačil. Ne snad, že by selhal. Naopak, během své svazkové kariéry se osvědčil natolik, že jej neúprosne (pravda, poněkud skřípající) kolo stranické politiky vyneslo až k metám nejvyšším.

No a osiřelý SSM, sice pod novým názvem, tvrdošíjně však pod starou vlajkou, míří ke svým vznešeným cílům, jejichž uskutečnění bylo "násilně přerváno" takzvanou sametovou revolucí ....

Tomáš Novák

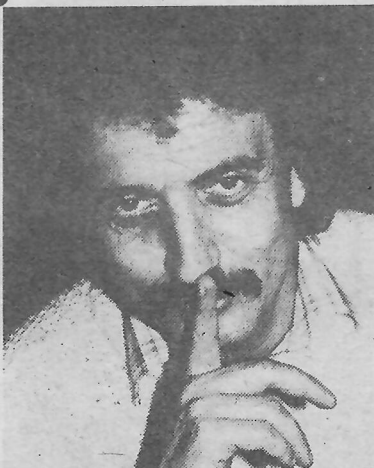
P.S.: Změna názvu byla možná miněna jako symbol přerodu SSM. Ve svém důsledku však znamená smutné potvrzení zoufalství a bezradnosti, absenci odpovědnosti a politickou impotenci. (Nabízí se další paralela s KSČ. I ona koketovala s myšlenkou přijmout nový název. Nakonec však zůstala u starého a pokorně - snad i s hrdotí - vleče svůj kříž dál...)

P.P.S Avšak nevylučuji, že jsem celou záležitost nesprávně pochopil. Naopak - možná, že jde o dosud nevidaný precedens pro všechny zkompromitované. Mnozí se jistě z nejrůznějších důvodů chtějí rozřezat se svým jménem, které je nepříjemně pojí s minulostí. Ostatně - v západních (nyní tak často napodobovaných) zemích není změna jména ničím neobvyklým.

Je tu tedy šance pro všechny důsledně převraceče kabátů: Pokud vaše příjmení bylo potřísněno bahnem uplynulých let, nahraďte je jiným! (Nejlépe nějakým neutrálním, hodně frekventovaným.)

Třeba Novák - nebo tak nějak

GAUDEAMUS
RETRUR?
GAUDEAMUS
RETRUR!

Nebudeme vám prozrazovat, oč v muzikálu jde. Můžeme jen říci, že ačkoliv se celý příběh odehrává na bramborové brigádě v roce 1943, je to hra o současnosti, nebo přesněji - o nedávné minulosti. Autor a režisér "Gaudeamu" nám k tomu řekl: "Hra byla napsána v době, kdy bylo třeba se k současnosti vyjadřovat prostřednictvím modelové situace. Šlo vlastně o zástěrku. Záměr byl však odhalen a zkoušky v divadle zastaveny. Richarda Pogodu a mě odvezli na Státní bezpečnost a tam nás kvůli této hře vyslyšeli. Byli jsme obviněni z toho, že tato hra evokuje náлады z roku 1969 a že "hrubým způsobem snižuje význam ná-

rodně osvobozenického boje v této zemi". V podstatě uhádli, oč nám šlo, ale dokázat to nějak nemohli. Tato hra až do poloviny osmdesátých let ležela v šuplíku. Později, díky Divadlu Jiřího Wolkerera v Praze, se ocitla na repertoáru divadla a pak už to šlo. Je to vlastně hra o tom, že v životě každého člověka nastane chvíle, kdy by se měl rozhodnout, co a jak dál. Že je tedy určitá morální hranice, za kterou by neměl jít. To vše bylo skryto v tom protektorátu, v té válce."

Dvě z hlavních rolí byly Pavlem Dostálem svěřeny Danielu Hrbkovi a Františku Večeřovi, olomouckým rodákům.

Lístky na představení si můžete koupit buď v pokladně divadla, nebo na koordinačním výboru OF.

Na závěr bychom chtěli poděkovat novému vedení SDOS za to, že nám vyšlo vstříc, a hercům ze Šumperka, kteří toto představení chtějí věnovat olomouckým studentům, popřát pěkné představení před naplněným hledištěm.

-dk-

- Dámy a pánové, studenti,
- vážená olomoucká veřejnosti!
- Měli jste již možnost
- shlédnout světově proslulé
- muzikály Andrew Lloyd Webbera,
- jako jsou "Cats", "Jesus Christ-Super Star", "The Phantom of the Opera", či "Starlight Express", jejichž doménou jsou brilantní herecké výkony, dokonale vymyšlené a zvládnuté choreografie, silné a népadité písně podané s výrazem a špetkou nadsázky? Pokud ještě ne, nesoufejte. Máte jedinečnou příležitost se svého handicapu zbavit! Ptáte se jak? Nabízíme vám řešení: Přijďte 27.3. 1990 /úterý/ v 19.30 do HUBEBNÍHO DIVADLA v Hodolanech na olomouckou premiéru muzikálu olomouckých autorů Pavla Dostála a Richarda Pogody, který s mladými herci Severomoravského divadla Šumperk ještě přeč listopadovými událostmi nastudoval Pavel Dostál.
- Muzikál sklízí mimořádný úspěch nejen u publika, ale i u odborné kritiky, která ocenuje vysokou profesionalitu mladých herců, kteří byli pro tuto hru vybráni konkursem.